

Slutrapport förstudie

Folkverkstan

I NORR

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Innehållsförteckning

BAKGRUND	2
KOMMUNIKATIONSINSATSER	3
KARTLÄGGNING	3
KARTLÄGGNING GÄLLIVARE	4
<i>Behov</i>	4
KARTLÄGGNING JOKKMOKK	5
<i>Behov</i>	5
KARTLÄGGNING ÖVERKALIX	6
<i>Behov</i>	6
PILOTWORKSHOPS	7
PILOT GÄLLIVARE	7
PILOT ÖVERKALIX - KREATIV ÅTERBRUKSWORKSHOP PÅ JULMARKNADEN	7
<i>Lärdomar och möjligheter framåt</i>	7
NÄTVERKSTRÄFF JOKKMOKK	8
NÄTVERKSTRÄFF ÖVERKALIX	9
NÄTVERKSTRÄFF GÄLLIVARE	10
STUDIERESA	11
ERSBODA SLÖJDFÖRENING – EN MÖTESPLATS FÖR HANTVERK OCH GEMENSKAP	11
RETURBUTIKEN OCH BYGGÅTERBRUKET - KOMMUNALA VERKSAMHETER SOM KOMBINERAR ARBETSPRÖVNING MED HÅLLBART ÅTERBRUK	13
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER	15
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER I GÄLLIVARE	15
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER I JOKKMOKK	16
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER ÖVERKALIX	18
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER GEMENSAMT FÖR DE TRE KOMMUNERNA	20
FÖRSLAG TILL GEMENSAM UTVECKLINGSSATS FÖR JOKKMOKK, GÄLLIVARE OCH ÖVERKALIX KOMMUNER	20
FÖRSLAG TILL GEMENSAM UTBILDNINGSSATSNING FÖR JOKKMOKK, GÄLLIVARE OCH ÖVERKALIX KOMMUNER	20
CIRKULARITETSHUBB	21
FORTBILDNING INOM HÅLLBARHET OCH ÅTERBRUK	22
INSPIRATION	22

Bakgrund

Förstudien inleddes i augusti 2024 och projektägare har varit Leader Polaris. Förstudien påbörjades med anledning av att det i Norrbotten finns ett behov av att investera i människorna och deras möjligheter att skapa en mer hållbar vardag. Det görs omfattande satsningar på industri och näringsliv i Norrbotten, men det saknas långsiktiga strategier för att skapa mötesplatser där medborgarna kan vara medskapare och engagera sig i cirkulära och hållbara initiativ. Förstudien ska bidra till att fylla denna lucka genom att utveckla strukturer för delaktighet och hållbart skapande. Förstudien har genomförts i Jokkmokk, Gällivare och Övertorneå kommuner.

Inspiration och namn har hämtats från Folkverkstan i Göteborg, en plattform för slöjdare, samt Projekt Folkverkstan, som drevs av Föreningen Norden och utvecklade en modell för mötesplatser som fokuserade på reparation och hållbar konsumtion. Detta koncept var anpassat för offentliga verksamheter i norra Sverige och norra Finland.

Förstudiens syfte har varit att kartlägga behov och förutsättningar för att främja cirkulärt skapande samt att stödja övergången till en mer klimatneutral livsstil i Gällivare, Jokkmokk och Övertorneå kommuner.

Folkverkstan I NORR

Varför?

- skapa mötesplatser där människor kan träffas och skapa, laga och fixa tillsammans.
- skapa hållbara sammanhang, delaktighet, samarbete och gemenskap.
- öka kunskapen om hållbara materialval och cirkularitet i vardagen.

Hur?

- **Kreativa möten** där vi reparerar, skapar, inspireras och lär av varandra.
- **Workshops** med kunniga inspiratörer.
- **Kunskapsdelning** av erfarenheter, idéer och projekt.

Vad?

Lokala mötesplatser för kreativt återbruk och reparationer.

Marlene Josefsson
0702611046
marlene@leaderpolaris.se
Folkverkstan i Norr
folkverkstan_i_norr
www.leaderpolaris.se/projekt/folkverstan

Folkverkstan i Norr är en förstudie som drivs av Leader Polaris. Syftet är att främja lokalt hållbarhetsarbete, cirkularitet och kreativitet. Målet är att undersöka behov och förutsättningar för att starta Folkverkstan i Gällivare, Jokkmokk och Övertorneå.

Medfinansieras av Europeiska unionen

LEADER Polaris

Kommunikationsinsatser

I projektets inledningsskede togs skriftlig information fram för att tydliggöra syftet och webbaserad information publicerades på Leader Polaris hemsida. En bildbank för marknadsföring och sociala medier byggdes upp och efter rådgivning kring kommunikation och sociala medier utvecklades en strategi för att effektivt sprida information.

Folkverkstan i Norr etablerade sig på följande plattformar:

- Leader Polaris hemsida innehåller övergripande information om förstudien.
- Facebook används för att marknadsföra pilotarrangemang och sprida relevanta artiklar om hållbarhet och återbruk.
- Instagram fokuserar på återbrukande kreatörer och deras projekt för att inspirera och öka intresset för cirkularitet.
- LinkedIn riktar sig till näringsliv, kommuner, samt regionala och statliga verksamheter och används för att sprida kunskap om hållbarhet och cirkulär ekonomi.

Genom dessa insatser har Folkverkstan i Norr etablerat en tydlig digital närvaro och skapat en grund för fortsatt kommunikation och utveckling av hållbara mötesplatser.

Kartläggning

Kartläggningen har genomförts genom telefonsamtal, e-postkontakter, studiebesök och personliga möten. De första kontakterna togs med personer i Leader Polaris LAG-styrelse, varefter kontaktuppgifter samlades in för vidare kartläggning i respektive kommun. Styrelsemedlemmarna fick frågor att reflektera över inför individuella telefonsamtal med projektledaren (Bilaga 1).

Lokala idégrupper startades i alla tre kommuner (Bilaga 2). Dessa grupper diskuterade Folkverkstans möjliga funktion i deras kommun, hur den skulle kunna bidra och vilka aktiviteter den skulle kunna innehålla. Flera träffar fokuserade på organisationsformer och potentiella ägarskap för ett genomförandeprojekt. Deltagarna i idégrupperna har kommit från ideell, offentlig och privat sektor och grupperna har formats utifrån intresse och engagemangsmöjligheter.

Projektledaren har genomfört flertal kommunbesök i varje kommun och träffat återbrukande kreatörer samt representanter från föreningar och kommunala verksamheter. Studiebesök har bland annat gjorts på:

- **Jokkmokk:** ÅVC Jokkmokk, Kulturhuset Gamla Apoteket, Kristins Kreativa Verkstad
- **Gällivare:** Alltinget, RePlayen, ABF Gällivare, Kulturfrämjarna, Studio Strössel, Medskapandebyrån
- **Överkalix:** Fritidsbanken, ÅVC Överkalix, Daglig verksamhet Prisma, ABF och Föreningarnas Hus

Ett antal personer med expertkompetens och viktiga samarbetsparter har identifierats i varje kommun (Bilaga 3).

Kartläggning Gällivare

I Gällivare byggs **Multiaktivitetshuset**, som beräknas stå klart under hösten 2028. Huset kommer att inrymma både kultur- och fritidsverksamheter och inkluderar verkstadslokaler såsom en keramikverkstad, en ateljé för textil och skinn samt en måleriateljé. Dessa lokaler kommer att ligga i nära anslutning till biblioteket. För tillfället finns tomma lokaler både i före detta köpcentret Arcaden och i bottenvåningen på Kunskapshuset.

I Gällivare finns flera aktörer och initiativ som bidrar till en kreativ och hållbar utveckling. **Dagmars syhjälp** är en nystartad enskild firma med expertis i att laga och upcykla textil. Garnbutiken **Skapawaaran**, som drivs av två hantverkare och slöjdare, arrangerar ibland kurser med fokus på stickning. **Svenska kyrkan** erbjuder hantverkscaféer och kurser inom olika hantverkstekniker, såsom stickning och växtfärgning.

Arbetsmarknadsenheten stödjer personer som står utanför arbetsmarknaden och driver flera verksamheter. Arbetsmarknadsenheten skapar meningsfull sysselsättning för kommuninvånare och driver återbruksbutiken Alltinget och RE-playen som erbjuder möjlighet för invånare att låna begagnad fritidsutrustning. Serviceverkstan, SAVO och Textilverkstan utför serviceuppdrag för kommunala enheter, och verksamheten inkluderar även ett internt café samt Pensionärsservice.

Broderigruppen Fjälltrådarna är en förening som arbetar med återbruk och textilt hantverk och ställer ut sina verk. **Folket & Falken** är en ideell förening för konstnärer och skribenter som arrangerar utställningar och workshops och har vid flera tillfällen haft återbruk som tema.

Kulturfrämjarna driver och hyr ut Studio Strössel, en kreativ mötesplats i Gällivare centrum där utställningar, musikcaféer, föreläsningar och möten arrangeras.

Studieförbunden spelar en viktig roll i Gällivare genom att erbjuda kurser och projekt, ibland med hållbarhetsfokus. **Studieförbundet Vuxenskolan** har lokaler i Gällivare men ingen stationerad personal, medan **ABF** har både personal och lokaler och kan, vid samarbetsprojekt, bistå med återbruksmaterial, finansieringsansökningar och marknadsföring. **Medborgarskolan** har en lokal för studiecirkel men saknar fast personal på plats. **Biblioteket** har en viktig funktion i det kulturella utbudet, men dess roll i detta sammanhang kan ytterligare utvecklas.

Behov

Dessa verksamheter visar på ett starkt engagemang och en bred grund av initiativ och resurser som kan främja en hållbar och kreativ utveckling i Gällivare. För att stärka detta arbete har ett behov identifierats av en samordnande resurs, ett paraply, som kan sammanföra och effektivisera befintliga återbruksaktiviteter. En viktig del är även att skapa en funktion som kan vidareutveckla samarbeten och skapa nya samarbetsformer mellan föreningar och andra aktörer som idag erbjuder kurser, workshops och andra aktiviteter inom kreativitet och cirkulär ekonomi.

I Gällivare saknas fungerande verkstäder för exempelvis trä- och metallarbete. Ett frågetecken kvarstår kring verkstadslokalen på äldreboendet Enen, som tidigare användes av PRO men enligt uppgift nu står oanvänd.

Kartläggning Jokkmokk

I Jokkmokk drivs **Fritidsbanken** av Daglig verksamhet Ripan. Här kan invånare låna fritidsutrustning i upp till 14 dagar samt lämna in begagnad utrustning för återanvändning. Återvinningscentralen i Jokkmokk har en mindre secondhandbutik, **Återvinsten**, belägen i ett kallställt förrådsutrymme på området. Privatpersoner får hämta saker kostnadsfritt, och målet är att prioritera cirkularitet i alla led.

Naturskyddsföreningen i Jokkmokk arrangerar workshops, exempelvis "Lappa och laga", i samarbete med biblioteket. **Röda Korset** är en aktiv förening med secondhand butiken Kupan i centrala Jokkmokk. **PRO Vuollerim** är en förening som bland annat arbetar med möbelrenovering och lagning.

Kulturföreningen Gamla Apoteket erbjuder kurser och utställningar inom slöjd och konsthantverk, främst inom mjukslöjd. Föreningen arbetar till viss del med återbruk, framför allt inom textil, men har begränsade möjligheter för hårdslöjdskurser då deras lokaler inte är anpassade för grövre material. Styrelsen påpekar själva att de ser ett behov av förnyring och fler samarbeten samt saknar föreläsningar kring olika tekniker och material för återbruk. **Kristins Kreativa Verkstad** organiserar skaparkvällar och fritidsaktiviteter för barn och unga i Kulturhuset Gamla Apotekets lokaler. Kristin har även anordnat återbruksworkshops i samarbete med Återvinningscentralen (ÅVC) Jokkmokk, både inomhus och utomhus. **ÅVC** planerar för att bygga ett cirkularitetshus på området. Det huset ska skapa utrymme för både aktiviteter inom, och försäljning av, återbruk och second hand. Lokaler som fungerar för hantverk, slöjd och liknande finns i Kulturhuset Gamla Apoteket. De lokalerna passar dock inte för grövre material som trä eller metall. På biblioteket finns lokaler som fungerar för workshops i exempelvis lappa och laga textilt.

Jokkmokk har ett rikt utbud av slöjd och konsthantverk, med flera hantverksbutiker där slöjdare och konsthantverkare både ställer ut och säljer sina alster. Sameslöjdstiftelsen arrangerar utställningar och föreläsningar, medan Ájtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum, erbjuder djupgående utställningar om samisk kultur. Tjállegoahte, Författarcentrum Sápmi, spelar en viktig roll i att lyfta och sprida samisk litteratur.

Behov

För att stärka de kreativa föreningarna och branscherna i Jokkmokk finns ett behov av verkstäder och arbetslokaler för hårda material som trä och metall. Det saknas även mötesplatser där invånare och besökare kan ta del av föreläsningar och andra aktiviteter på temat hållbarhet och cirkularitet. Det planerade cirkularitetshuset skulle kunna fylla en viktig funktion på det området. Därtill är en samordnande funktion viktig för att utveckla och driva innehållet i det framtida cirkularitetshuset. En sådan funktion skulle även främja utökade samarbeten mellan befintliga föreningar och organisationer med återbruk i fokus.

Kartläggning Överkalix

Framtidsenheten i Överkalix kommun samlar kompetenser inom kultur och fritid, näringsliv, kommunikation, folkhälsa och översiktsplanering. Kommunen har visionära mål, där ett av de övergripande målen är att bli klimatneutral till år 2035, vilket innebär en 85 % minskning av växthusgasutsläpp jämfört med 1990 års nivåer.

I Överkalix finns flera initiativ som främjar hållbarhet och cirkulärt skapande. **Fritidsbanken**, som drivs av Arbetsmarknadsenheten, lånar ut fritidsutrustning till allmänheten. **ABF** har både kontor och kursverksamhet i **Föreningarnas Hus**, där även andra studieförbund och föreningar är verksamma. Bland annat arrangeras stickcaféer och andra kreativa aktiviteter. **PRO** har en återbruksgrupp som arbetar med skapande av material från återbrukade resurser.

Daglig verksamhet Prisma har egna lokaler med både arbetsrum och en verkstad där deltagarna kan snickra, tillverka och laga olika föremål. **Röda Korset** driver en secondhandbutik som bidrar till återbruk och hållbar konsumtion. **Överkalix Kulturförening** arrangerar hantverkshelger och andra kreativa evenemang. Kommunens julmarknad är ett återkommande evenemang där hantverkare och andra lokala aktörer får möjlighet att visa upp sina produkter.

I Tvärån finns skomakeriet **Tväråntre**, som specialiserar sig på reparationer och sömnad i bland annat skinn. Kommunen har också många aktiva slöjdare och hantverkare inom områden som tvåtillverkning, växtfärgning, trä, självförsörjning, textilt återbruk och svetsning.

Behov

Lokaler som skulle kunna nyttjas för kreativt återbruk finns i Överkalix. I Företagsbyn finns lediga lokaler, Daglig verksamhet Prisma har verkstadslokaler som i dagsläget endast nyttjas under dagtid och Föreningarnas Hus rymmer en vävstuga samt olika lokaler för kurser och hantverk. I och med att Snickeriet har avvecklats så saknas verkstadslokaler anpassade för träarbete och grövre material, vilket har identifierats som en viktig utvecklingsmöjlighet. Det finns även ett behov av en samordnande aktör som driver och utvecklar aktiviteter som främjar cirkularitet och hållbarhet i vardagen.

I Överkalix skulle ett genomförandeprojekt kunna lyfta fram goda exempel och inspirera till återbruk och hållbara initiativ, vilket skulle stärka det lokala engagemanget för en mer resurseffektiv framtid.

Pilotworkshops

Pilot Gällivare

I oktober 2024 arrangerade Folkverkstan i Norr en Drop-In återbruksverkstad under Kulturmässan. Trots att marknadsföringen endast skedde via Folkverkstans och kommunens sociala medier, samt genom Gällivare kommuns annonsblad och digitala kanaler, lockades omkring 100 besökare – varav de flesta var under 15 år.

Två inspiratörer deltog ideellt och bjöd in besökarna att utforska textiltryck på gamla klädesplagg och att skapa askar och andra föremål av återbrukade tapeter. Verkstaden blev en livfull plats där färg, mönster och material fick nytt liv genom deltagarnas skaparlust.

Vuxna besökare fick möjlighet att dela sina tankar genom en enkät om Folkverkstans koncept, vilket resulterade i 13 värdefulla svar (Bilaga 4). En uppföljande utvärdering genomfördes även med inspiratörerna en tid efter evenemanget (Bilaga 5).

Pilot Överkalix - Kreativ återbruksworkshop på julmarknaden

I december genomfördes en pilotworkshop under julmarknaden i Överkalix. Marknadsföring skedde genom annons i det lokala annonsbladet och på Sociala Medier. Vi fick även hjälp av Prisma Daglig verksamhet att affischera ute i samhället. I samarbete med Naturskyddsföreningen Norrbotten och Slöjd- och formkonsulenterna Norrbotten bjöd Folkverkstan in besökare att skapa julpynt av aluminiumburkar under ledning av en slöjdare från angränsande kommun. Endast två personer deltog aktivt i skapandet, medan sex besökare valde att delta i vår enkät i stället för att sätta sig och skapa (bilaga 6).

Lärdomar och möjligheter framåt

Evenemangen bjöd på många insikter. Informationen om aktiviteterna kunde ha varit tydligare, då vissa besökare såg det mer som en pysselverkstad än en återbruksaktivitet. Eftersom både Kulturmässan i Gällivare och Julmarknaden i Överkalix i huvudsak var inriktade på marknad och försäljning, var det en utmaning att få besökare att avsätta tid och koncentration för skapandet. Trots dessa utmaningar kan konceptet utvecklas i andra former och bli en stark plattform för hållbar kreativitet och återbruk.

Nätverksträff Överkalix

Under nätverksträffen i Överkalix diskuterades flera viktiga frågor och möjligheter för att utveckla lokala initiativ. Det framkom att **Föreningarnas hus** har tomma lokaler på kvällstid som skulle kunna nyttjas bättre, och att **Röda Korset** sitter på både mycket material och många kreativa idéer, bland annat genom sitt stickcafé. **Företagsbyn** har centralt belägna, tomma lokaler som skulle kunna användas för olika verksamheter, och det uttrycktes ett behov av en mobil verksamhet för att nå fler, särskilt ungdomar.

Folkverkstan skulle kunna använda byastugor för sin verksamhet, men en utmaning som lyftes var de bristfälliga kommunikationerna in till "storbyn" Överkalix. En annan idé som diskuterades var att skapa pooler för delat ägande av verktyg och andra resurser. Det noterades även att återvinningscentralen har material som kan återbrukas, vilket skulle kunna tas tillvara i större utsträckning. Ett behov av en plats där människor kan reparera saker och få hjälp med reparationer lyftes också fram, och vikten av att engagera lokala krafter betonades genomgående.

ABF uttryckte en vilja att söka finansiering för ett genomförandeprojekt och samarbeta med andra intressenter för att förverkliga idéerna. Samtidigt är kommunen villiga att se över hur de kan bidra som möjliggörare i processen.

Jan Kemi informerade också om **CirEko Norrbotten**, ett nätverk för cirkulär ekonomi som han är kontaktperson för.

Nätverksträff Gällivare

Vid nätverksträffen i Gällivare berättade kulturen Mia Sörblom Groth om byggprocessen för det nya **Multiaktivitetshuset**. Det finns beslut om att huset ska innehålla verkstadslokaler för keramik, textil, måleri och skinn, och dessa lokaler ska vara öppna för allmänheten. Dock har det ännu inte tagits fram en plan för verksamhetens innehåll eller för vilka som ska driva och ansvara för den. Verkstäderna kommer att placeras i anslutning till biblioteket, vilket kan skapa positiva synergieffekter, exempelvis genom möjligheten att låna ut verktyg och andra resurser.

Under samtalen diskuterades Folkverkstan och hur dess koncept skulle kunna fungera som ett paraply för de föreningar och organisationer som redan idag arbetar med skapande och återbruk på olika sätt. Föreningen **Kulturfrämjarna** lyftes fram som en möjlig projektägare för ett genomförandeprojekt där befintliga lokaler, såsom **Studio Strössel** och **ABF:s utrymmen i Folkets Hus**, skulle kunna inventeras och aktiveras. Genomförandeprojektet skulle även kunna testa olika metoder och samarbetsformer samt utveckla en modell som kan användas i Multiaktivitetshusets framtida verkstäder.

Även **Arbetsmarknadsenheten**, tillsammans med **Alltinget** och **RePlayen**, identifierades som potentiella samarbetspartners, särskilt med tanke på deras tillgång till återbruksmaterial och erfarenhet av sociala och kreativa initiativ.

Studieresa

I februari 2025 genomfördes en studieresa till Umeå. En person från varje kommun erbjöds att följa med och studiebesök gjordes hos **Ersboda Slöjdförening**, **Returbutiken** och **Byggåterbruket**.

Ersboda slöjdförening – en mötesplats för hantverk och gemenskap

Ersboda slöjdförening grundades 1996 och har sedan 2005 bedrivit sin verksamhet i nuvarande lokaler – en 440 kvadratmeter stor yta fylld med möjligheter för hantverksintresserade. Föreningen har en anställd och drivs med stöd av engagerade ideella krafter som på olika sätt bidrar till dess utveckling. I dag har föreningen omkring 300 medlemmar och verksamheten finansieras med hjälp av regionalt och kommunalt stöd, samt medlemsavgifter.

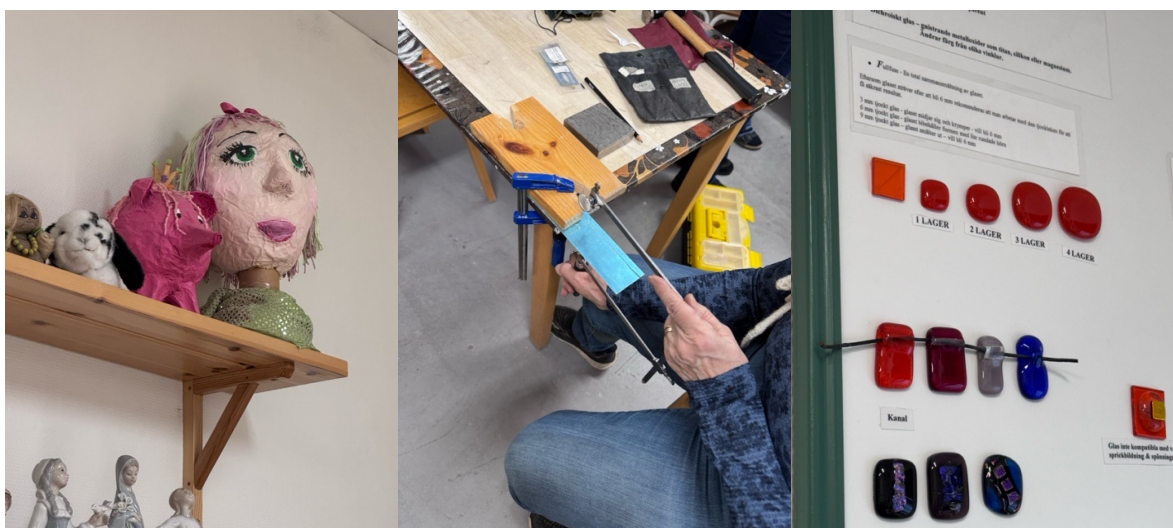
Föreningens mål är att skapa en trivsamt och öppen miljö där hantverksintresserade kan mötas, inspireras och utvecklas. Genom att stödja och uppmuntra olika former av skapande vill föreningen både bevara traditionella hantverkstekniker och främja nytänkande. Föreningen ska verka för att **äldre, personer med funktionsvariationer, invandrare, ungdomar, sjukskrivna och arbetslösa** få möjlighet att mötas, utbyta kunskap och idéer inom konsthantverk. Den ska också arbeta för att tillhandahålla en gemensam hobbylokal för sina medlemmar.

Studiecirklar bedrivs i samarbete med studieförbund, och aktiva medlemmar ansvarar för olika sektioner inom **trä, textil, väv samt silversmide/stenslipning/glas**. Varannan vecka anordnas **hantverkskvällar med fokus på återbruk**, och en kväll i veckan ägnas åt **barnverksamhet** där målet är att föra vidare kunskap om olika hantverkstekniker och material.

Föreningen driver även **Kedjan**, en verksamhet med dagliga aktiviteter för mångfald och integration. Här är alla välkomna för att träna på vardagssvenska, baka, hantverka, laga mat och delta i friskvårdsaktiviteter.

Tack vare en anställd personal kan föreningen hålla öppet alla vardagar på förmiddagen. Kvällsaktiviteter anordnas två kvällar i veckan och en del helger. Dessa ansvarar sektionsansvariga medlemmar för.

Returbutiken och Byggåterbruket - kommunala verksamheter som kombinerar arbetsprövning med hållbart återbruk.

Returbutiken fungerar som verksamhetens nav, och under butiken finns olika avdelningar där arbetsledare och handledare samarbetar med deltagarna i återbruksprocessen.

Målet är att ge deltagarna meningsfulla arbetsuppgifter som är integrerade med inflödet av varor. Arbetsmomenten inkluderar bland annat sortering, förberedelse av varor för försäljning, prissättning och butiksarbete.

Deltagarna har även möjlighet att arbeta kreativt i Ateljén, där de återbrukar inkomna tyger genom att sy exempelvis förkläden och pannlappar. Vid vårt besök pågick ett projekt där deltagarna skapade paket innehållande en kokbok, ett förkläde, en grillvante och pannlappar – allt färgkoordinerat för att matcha bokens omslag.

Det nystartade **Byggåterbruket** är en del av Umeå kommuns klimatfärdplan och genomförs inom ramen för projektet *Thriving Northern Cities*. Initiativet drivs av **ABC**, en ekonomisk förening där 20 aktörer från bygg- och fastighetsbranschen har gått samman för att främja en mer cirkulär och hållbar framtid.

Överblivet material från pågående byggprojekt i Umeå kommun tas tillvara, transporteras till Byggåterbruket, där det sorteras och säljs vidare. I nuläget hanteras främst nytt, oanvänt byggmaterial, men ambitionen är att utöka verksamheten i framtiden.

En viktig del av initiativet är att skapa meningsfulla arbetsuppgifter för deltagarna, som ska kunna arbeta både i Returbutiken och på Byggåterbruket. Genom att erbjuda varierade arbetsmoment får deltagarna möjlighet att utveckla nya färdigheter samtidigt som de bidrar till en mer hållbar resursanvändning.

ABC har stora visioner, och Byggåterbruket är det första steget mot en mer cirkulär byggbransch. Verksamheten Returbutiken och Byggåterbruket fick Umeå kommuns miljöpris 2024.

Utvecklingsmöjligheter

Utvecklingsmöjligheter i Gällivare

Gällivare kommun skulle kunna bli en attraktiv plats för kreatörer och experter inom cirkularitet genom att skapa en dynamisk miljö för cirkularitet i vardagen, hållbart företagande och gemenskap. För att locka och behålla kunniga inom cirkularitet behöver kommunen erbjuda attraktiva arbets- och skaparmiljöer.

Folkverkstan föreslås fungera som en paraplyorganisation för ett cirkularitetscentrum, där samverkan sker mellan ideell, privat och offentlig sektor. Befintliga verksamheter och aktörer som kan bidra inkluderar:

- **Ideella föreningar** som Broderiföreningen Fjälltrådarna, Kulturfrämjarna och Folket o Falken.
- **Företag** som Dagmars syhjälp, Lemos Design, Skapawaaran och Gällivare Näringsliv AB.
- **Kommunala förvaltningar:** Arbetsmarknadsenheten, Ungdom- fritid- och kulturförvaltningen och Tillväxt- och attraktivitetsavdelningen.
- **Folkbildning:** Studieförbund och andra utbildningsaktörer.

ABF och Kulturfrämjarna har redan ett etablerat samarbete samt resurser och nätverk och kan driva olika projekt. Studio Strössel och biblioteket fungerar idag som naturliga mötesplatser som kan komplettera satsningen. Lokaler som kan utnyttjas inledningsvis inkluderar ABF:s lokaler i Folkets Hus, Studio Strössel och outnyttjade affärslokaler på bottenvåningen i Kunskapshuset. Gällivare Näringsliv AB driver Kunskapscentrum för hållbarhet, men genom att utveckla och öppna upp verksamheten för fler än enbart företag skulle resursanvändningen kunna optimeras och ge bredare samhällsnytta.

Multiaktivitetshusets verkstadslokaler, belägna i anslutning till biblioteket, har stor potential att bli en central plats för återbruksverkstäder och kreativa mötesplatser. Eftersom lokalerna ägs av kommunen finns goda möjligheter att samordna verksamheter och skapa en resursbank för cirkularitet när huset står färdigt. Närheten till biblioteket öppnar även upp för en utlåningsverksamhet av exempelvis verktyg, maskiner och RE-playens fritidsutrustning, vilket kan främja hållbarhet och resurseffektivitet.

Det har föreslagits att **Arbetsmarknadsenheten** med Alltinget och RE-playen, flyttas till en mer central placering i anslutning till Multiaktivitetshuset. Under förstudiens nätverks- och idéträffar har möjligheten diskuterats att använda de tomma lokalerna i före detta köpcentret **Arcaden** som en tillfällig plats för **Folkverkstan** fram till att Multiaktivitetshuset öppnar.

Folkverkstan skulle kunna drivas som en samordnande paraplyorganisation och ett samarbete mellan Folkverkstan och Arbetsmarknadsenheten skulle skapa flera fördelar. Genom att samla initiativen i samma lokaler kan man främja synergier mellan kreativt skapande, återbruk och arbetsmarknadsinsatser. Lokalerna skulle kunna fungera som en mötesplats för lärande och praktiskt arbete, där deltagarna får möjlighet att utveckla sina färdigheter inom hantverk, reparation och återbruk samtidigt som de stärker sin väg mot arbetsmarknaden.

Dessutom skulle en samlokalisering kunna ge större synlighet och tillgänglighet för både Alltinget, RE-playen och andra delar av Arbetsmarknadsenheten. Genom att dela resurser, kompetenser och nätverk kan aktörerna tillsammans skapa en mer inkluderande, hållbar och dynamisk verksamhet, där återbruk och social hållbarhet går hand i hand. Att samla flera funktioner – såsom bibliotek, utlåningsverksamhet och återbruksinitiativ – på samma plats kan skapa synergieffekter. Samverkan mellan verksamheterna kan bidra till att spara resurser och minska miljöpåverkan, samtidigt som ett fysiskt hållbarhetscentrum kan bidra till att göra Gällivare centrum mer levande och attraktivt.

För att etablera en fysisk verksamhet, testa arbetssätt, samarbeten och organisationsformer inför Multiaktivitetshusets öppnande föreslås ett genomförandeprojekt i form av en pilot. ABF och Kulturfrämjarna skulle kunna vara lämpliga projektägare i samverkan. Huvudmålet är att etablera mötesplatser med fokus på kreativitet och återbruk men ett mål kan även vara att undersöka om ett socialt företag skulle kunna fungera som driftorganisation med verksamhet under dagtid, medan föreningar och studieförbund erbjuder innehåll i verkstäderna under kvällar och helger.

Denna satsning kan bidra till ett mer levande Gällivare centrum, främja cirkulär ekonomi och skapa nya möjligheter för samverkan mellan olika aktörer.

Slutsatser och förslag:

- Ett cirkularitetscentrum – Folkverkstan – i centrala Gällivare skulle kunna bidra till ett mer levande stadskärna.
- Ett genomförandeprojekt som drivs av föreningen Kulturfrämjarna och samarbetar med ABF, Arbetsmarknadsenheten, Avfallsenheten samt Ungdom, fritid och kulturförvaltningen skulle bidra till aktivitet och engagemang i centrum. Dessa verksamheter kan dela resurser, kompetens och nätverk för att skapa en dynamisk och inkluderande mötesplats för hållbarhet och återbruk.
- En samlad etablering i före detta köpcentret Arcaden skulle skapa möjlighet att på sikt koppla samman verksamheten med Multiaktivitetshusets verkstäder.
- RE-playen och biblioteket kan tillsammans fungera som en naturlig utlånings- och mötesplats när Multiaktivitetshuset står klart, vilket ytterligare skulle stärka kopplingarna mellan kreativitet, lärande och hållbarhet.

Utvecklingsmöjligheter i Jokkmokk

Återvinningscentralen (ÅVC) i Jokkmokk har en spännande vision för framtiden – att skapa ett cirkularitetshus där hållbarhet och återbruk får en central roll. Här planeras en inspirerande plats där ÅVC:s återbruksbutik **Återvinsten** kan samsas med privata återbrukare, föreningar, studieförbund och andra aktörer som vill bidra med kunskap, aktiviteter och kreativa initiativ. Huset, som självklart ska ha en rund och symboliskt cirkulär form, blir en mötesplats för alla som vill arbeta för en mer hållbar framtid.

Ett genomförandeprojekt skulle kunna drivas av ÅVC, där piloter testas i samarbete med biblioteket, föreningar och studieförbund. Dessa aktörer skulle kunna ansvara för kursverksamhet, verktygsutlåning och andra aktiviteter som uppmuntrar till lärande och praktisk hållbarhet i vardagen. Folkverkstan föreslås fungera som en paraplyorganisation för cirkularitetshuset, där samverkan sker mellan ideell, privat och offentlig sektor. Befintliga verksamheter och aktörer som kan bidra inkluderar:

- **Ideella föreningar** som Kulturföreningen Gamla Apoteket, Naturskyddsföreningen Jokkmokk, Röda Korset och Hembygdsföreningen.
- **Företag** som Arctic design Jokkmokk och Kristins kreativa verkstad.
- **Kommunala förvaltningar:** Biblioteket, Kulturskolan och avd. för Avfall och återvinning.
- **Folkbildning:** Studieförbund och andra utbildningsaktörer.

I Jokkmokk skulle konceptet Folkverkstan kunna öppna upp ännu fler möjligheter genom att skapa inspirerande samarbetsstrukturer, erbjuda kreativa workshops och fungera som en drivkraft för innovation inom återbruk och cirkularitet. Genom att integreras i cirkularitetshuset kan Folkverkstan bidra till att Jokkmokk blir en ledande förebild inom hållbart skapande och smart resurshantering.

Som alternativ till att starta en ny verksamhet kan konceptet Folkverkstan stärka och sammanlänka de redan befintliga initiativen, där de tillsammans kan utveckla en dynamisk och cirkulär plattform för hållbar innovation.

För att få kunniga inom cirkularitet att flytta till och stanna kvar i Jokkmokk behövs satsningar på arbetsmöjligheter, attraktiva boendemiljöer och en levande social gemenskap. Genom att vidareutveckla cirkularitetshuset och Folkverkstan kan nya jobbmöjligheter skapas inom hantverk, återbruk och hållbart företagande. Lokala entreprenörer och kreativa utövare kan få tillgång till resurser, mentorskap och finansiering för att utveckla sina verksamheter.

Vidare kan satsningar på utbildning och kompetensutveckling inom cirkulär ekonomi och hållbart hantverk skapa nya vägar för unga att stanna kvar och arbeta i kommunen. Genom att engagera skolor och utbildningsinstitutioner i projekt kopplade till cirkularitetshuset kan en tidig koppling mellan ungdomar och lokalt näringsliv skapas. Genom att skapa fler mötesplatser, evenemang och aktiviteter kan Jokkmokk bli en än mer attraktiv plats att bo och verka i. Ett starkt lokalsamhälle med gemenskap och samverkan mellan olika aktörer kan ytterligare bidra till att fler väljer att stanna och utvecklas i Jokkmokk.

Slutsatser och förslag:

- Återvinningscentralen (ÅVC) kan spela en central roll i ett framtida cirkularitetshus och fungera som ett nav för återbruk och återanvändning. Med sitt redan pågående arbete inom hållbarhet och service har ÅVC en stark grund att bygga vidare på.
- Jokkmokk har en lång tradition av slöjd och hantverk, med gedigna kunskaper inom material och tekniker. Ett cirkularitetshus skulle kunna bli en plattform för att ta tillvara dessa kunskaper och möjliggöra kunskapsutbyte över generationsgränser. Genom att samla hantverkare, återbrukare och föreningar kan huset bli en dynamisk mötesplats för kreativitet och hållbar utveckling.
- För att förverkliga detta behövs ett genomförandeprojekt som utvecklar samarbetsformer och metoder för kunskapsdelning och cirkulära initiativ.
- Ett cirkularitetshus skulle även kunna erbjuda lokaler som kompletterar befintliga utrymmen för kurser och workshops, vilket ytterligare skulle stärka den kreativa och hållbara infrastrukturen i Jokkmokk.

Utvecklingsmöjligheter Överkalix

I Överkalix finns **Överkalix kulturförening** som tidigare arrangerade den populära hantverkshelgen och en aktiv **konstförening** som arrangerar utställningar i bibliotekets utställningslokal. Det finns många skickliga slöjdare i kommunen, men en viss blygsamhet verkar ibland hålla tillbaka viljan att visa upp och berätta om det hantverk som skapas.

ABF spelar en viktig roll genom att driva projekt och kursverksamhet i Föreningarnas Hus. De har ett stort engagemang för att utveckla nya initiativ och är intresserade av att söka finansiering för ett genomförandeprojekt med Folkverkstan som koncept.

Folkverkstan föreslås fungera som ett koncept som drivs av ABF Överkalix och där samverkan sker mellan ideell, privat och offentlig sektor. Befintliga verksamheter och aktörer som kan bidra inkluderar:

- **Ideella föreningar** som Konstföreningen, Överkalix Kulturförening och PRO.
- **Företag** som Jakobsgården och skomakeriet Tväråntre.
- **Kommunala förvaltningar:** Kultur & Fritid, Avfall och återvinning, Fritidsbanken, Daglig verksamhet Prisma.
- **Folkbildning:** Övriga studieförbund och andra utbildningsaktörer.

I Företagsbyn finns lediga kommunala lokaler med potential att omvandlas till kreativa verkstäder och ateljéer. Daglig verksamhet Prisma har redan tillgång till stora, välutrustade verkstadslokaler där aktiviteter inom trä, metall, demontering, textil och social samvaro bedrivs under dagtid.

Ett förslag är att dessa lokaler även öppnas upp under kvällar och helger för återbruksverksamhet, vilket skulle bidra till en mer hållbar och effektiv resursanvändning. Dessutom finns inom Prismas verksamhet en värdefull kompetens kring återbruk, som genom samverkan skulle kunna spridas till en bredare målgrupp och ytterligare stärka det lokala hållbarhetsarbetet.

Folkverkstan skulle kunna tillföra en levande mötesplats för alla generationer, där invånarna kan samlas och engagera sig i hållbarhetsfrågor. Föreningarnas Hus erbjuder redan en dynamisk miljö med en aktiv kursverksamhet via ABF och en återbruksgrupp inom PRO som designar om återbrukade prylar och material. Här finns också vävstuga, kontor, studierum, mötesrum och grupprum som används av olika organisationer – en bra grund för att vidareutveckla ett kreativt och hållbart skapande i Överkalix.

För att säkerställa att kunnandet stannar i kommunen kan ett mentorsprogram skapas, där erfarna hantverkare och slöjdare får möjlighet att vägleda yngre generationer och nyfikna nybörjare. Genom samarbeten med skolan och fritidsverksamheten kan barn och ungdomar få tidig kontakt med lokala hantverkstraditioner.

Vidare kan digitala plattformar och sociala medier användas för att synliggöra och marknadsföra lokala hantverkare, vilket i sin tur kan inspirera fler att delta och utveckla sina färdigheter. Kommunen skulle kunna arbeta aktivt med att skapa finansieringsmöjligheter för småskalig produktion och företagande inom hantverk och konst, vilket skulle göra det mer attraktivt för invånare att stanna och vidareutveckla sitt kunnande lokalt.

Slutsatser och förslag:

- I ett genomförandeprojekt kan ABF spela en central roll som samordnande aktör för att stärka samarbetet mellan föreningar, kommunen och näringslivet. Ett genomförandeprojekt kan lyfta lokala slöjdare och hantverkare, främja kunskapsöverföring mellan generationer och skapa mentorsprogram. Även hantverksföretag inom näringslivet kan bidra med värdefull kompetens och erfarenheter.
- Genom samverkan mellan ABF och Kulturföreningen finns en möjlighet att återuppliva hantverkshelgen och koppla den till återbruk, vilket skulle ge evenemanget en ny, hållbar inriktning.
- För att sprida engagemanget kring hållbarhet och återbruk behöver fler aktiviteter förläggas till byarna, byastugor och landsbygden. Folkverkstan skulle kunna fungera som en mobil mötesplats, inspirerad av bokbussens verksamhet, och ta med sig kunskap, verktyg och material ut i hela kommunen.
- I Bränna kan Folkverkstan-konceptet integreras i Föreningarnas Hus, där det redan bedrivs liknande verksamhet, vilket skulle stärka den kreativa infrastrukturen.
- Överkalix kommun kan agera möjliggörare genom att erbjuda stöd och resurser, såsom tillgång till lokaler och nätverk.
- För att synliggöra återbrukare skulle bibliotekets utställningslokal kunna användas för utställningar i anslutning till olika återbruksinitiativ, vilket skapar en plattform för inspiration och kunskapsutbyte.

Utvecklingsmöjligheter gemensamt för de tre kommunerna

Förslag till gemensam utvecklingsinsats för Jokkmokk, Gällivare och Övertorneå kommuner

För att förstärka och vidareutveckla arbetet inom cirkularitet och återbruk i Jokkmokk, Gällivare och Övertorneå föreslås en gemensam utvecklingsinsats som fokuserar på att bygga och stärka nätverk mellan olika aktörer.

Mål:

Etablera en sammanhållen plattform för samverkan mellan kommunernas Folkverkstan-satsningar, återbrukare, projektägare, föreningar och andra relevanta aktörer.

Stärka samarbeten och kunskapsutbyte genom regelbundna träffar, gemensamma projekt och kompetensutveckling.

Främja innovation inom cirkulär ekonomi genom att underlätta resurssamordning och uppmuntra nyetablering av hållbara verksamheter.

Förslag till aktiviteter:

- **Nätverksmöten och konferenser** för att dela erfarenheter och utveckla nya samarbetsformer.
- **Gemensamma workshops och utbildningar** inom cirkularitet, hållbart hantverk och återbruk.
- **Samskapande projekt** där aktörer från de tre kommunerna arbetar tillsammans för att utveckla innovativa lösningar.
- **Digital plattform för samverkan**, där deltagare kan dela resurser, projektidéer och expertis.

Denna gemensamma insats skulle inte bara bidra till ett starkare nätverk mellan kommunerna utan också skapa fler möjligheter för invånare och företag att engagera sig i en hållbar framtid.

Förslag till gemensam utbildningssatsning för Jokkmokk, Gällivare och Övertorneå kommuner

Det finns potential att skapa en gemensam utbildningssatsning kring cirkularitet i Jokkmokk, Gällivare och Övertorneå. Genom att utforma en flexibel och tillgänglig utbildning kan vi ge fler invånare och företagare verktygen att aktivt delta i den lokala hållbarhetsomställningen.

Denna utbildning blir en språngbräda för alla som vill utveckla sin kompetens inom hållbart skapande, återbruk, cirkulär ekonomi och innovativt hantverk. Genom en dynamisk och inspirerande lärandeplattform kan vi tillsammans bygga en mer hållbar framtid.

Utbildningen kan byggas upp genom:

Digitala kurser och föreläsningar – Lär dig när och var det passar dig! Genom ett flexibelt digitalt kursutbud blir det möjligt att delta oavsett bostadsort.

Praktiska workshops – Låt kreativiteten flöda! Vi arrangerar roterande fysiska träffar i alla tre kommunerna, där deltagarna får arbeta hands-on med material och tekniker.

Mentorskap och nätverkande – Bygg broar till framtiden! Deltagarna matchas med lokala företag och experter för att få stöd och inspiration i sitt arbete.

Projektbaserat lärande – Från teori till verklighet! Varje deltagare får chansen att genomföra ett eget hållbarhetsprojekt med fokus på lokala behov och möjligheter.

Med detta upplägg skapas en levande och inkluderande utbildning som engagerar, inspirerar och bidrar till en mer cirkulär och hållbar framtid för regionen!

Här skulle CirEko Norrbotten kunna vara en lämplig samarbetspartner. CirEko har möjlighet att ta fram och erbjuda olika utbildningar med koppling till cirkulär ekonomi.

<https://cireko.se/utbildning/>

Gällivare Näringsliv AB driver, i samarbete med CSR Sweden, plattformen **Kunskapscentrum för hållbarhet**. Den plattformen har potential att utvecklas och bli tillgänglig för både näringsliv och civilsamhälle.

<https://www.kunskapscentrumforhallbarhet.se>

Cirkularitetshubb

Genom att längre fram sikta på att utveckla Folkverkstankonceptet till en *Cirkularitetshubb* kan de tre kommunerna gemensamt skapa mötesplatser där entreprenörer, designers och forskare kan samarbeta och utveckla nya lösningar inom återbruk och cirkulär ekonomi.

En sådan hubb kan bland annat innehålla:

- Co-workingutrymmen med hållbara och återbrukade material.
- Delade verkstäder och makerspaces för hantverk, produktdesign och materialutveckling.
- Inkubatorprogram och mentorskap för nya företag inom cirkularitet.

Genom att kombinera dessa insatser kan Gällivare, Jokkmokk och Övertorneå bli attraktiva destinationer för kreatörer och kunniga inom cirkularitet och samtidigt skapa en stark och hållbar lokal ekonomi som gynnar alla tre kommunerna.

Fortbildning inom hållbarhet och återbruk

I Jokkmokk, Gällivare och Överkalix kommuner finns flera verksamheter som erbjuder utbildningar och fortbildning inom hållbarhetsområdet.

I **Gällivare** erbjuder Kunskapscentrum för hållbarhet, ett samarbete mellan Gällivare Näringsliv och CSR Sweden, utbildningar för små och medelstora företag med fokus på hållbart företagande. Studieförbundet Vuxenskolan (SV) Norrbotten arrangerar kurser och studiecirkel inom hållbar utveckling för både individer och organisationer.

I Gällivare finns även Catrin Keskitalo, hållbarhetskonsult med inriktning på social hållbarhet och jämlikhet.

I **Jokkmokk** har Studieförbundet Vuxenskolan (SV) Norrbotten tidigare anordnat kurser och studiecirkel med fokus på hållbarhet och miljö. Kulturföreningen Gamla Apoteket arrangerar ibland kurser i återbruk med olika material.

I **Överkalix** är Studieförbundet Vuxenskolan (SV) Norrbotten verksamt med utbildningar och studiecirkel inom hållbar utveckling. Naturskyddsföreningen i Norrbottens län har tidigare arrangerat klimatutbildningar i samarbete med Studieförbundet i Överkalix.

Dessa organisationer spelar en viktig roll i att främja hållbarhetsutbildning och öka medvetenheten i respektive kommun.

Inspiration

Utöver de lokala initiativen har några digitala plattformar identifierats som kan fungera som inspiration.

Folkverkstan Göteborg, startade 2016 som "en plattform för att ge bättre förutsättningar för att kunna slöjda och skapa. Tillsammans går vi ihop och delar på lokalkostnad och utbyter slöjdrederkap och kunskap. Inga krav på tidigare erfarenheter, vi skapar av intresse! Folkverkstans innehåll formas till stor del av de som ingår i det." Initiativtagare Paulina Alfborger.

<https://www.facebook.com/folkverkstan>

Facebook-gruppen **Folkverkstad Jämtlands län** fungerar som ett nätverk för personer och grupper med intresse för hantverk, reparation och skapande på ett hållbart sätt.

<https://www.facebook.com/groups/folkverkstad>

Cityverkstaden i Oodi, Helsingfors centrumbibliotek, är en öppen gör-det-självt-verkstad för kultur och kreativt skapande.

<https://oodihelsinki.fi/sv/tjanster/cityverkstaden/>

Interregprojektet **Projekt Folkverkstan** har tagit fram en webbguide för hållbart skapande och återbruk, som kan fungera som en värdefull resurs.

https://norden.se/wp-content/uploads/2022/09/Fran-snack-till-verkstad_2022_v1-1.pdf

CirEko är en rikstäckande intresseorganisation för en cirkulär marknadsomställning. En non-profit verksamhet som erbjuder cirkulär kunskap, inspiration, utveckling och positionering. I januari 2025 lanserades även det regionala nätverket CirEko Norrbotten.

<https://cireko.se/>

Mer inspiration:

<https://bostadsbolaget.se/for-hyresgaster/fixoteket/>

<https://www.hojomat.nu>

<https://www.cykelkoket.com>

<https://www.umeatogether.se/list-details?recordId=recseB0yA8MqwljB6>

<https://www.facebook.com/repaircafetystberga/>

<https://www.retuna.se>

<https://www.factmovement.se>

https://www.instagram.com/kasam_textilstudio/

<https://dalaaterbyggdepå.se>

<https://stpln.org>

<https://repair.eu>

<https://www.lumire.se/atervinning-avfall/lamna-avfall/hallbarhetshuset/>

<https://www.lumire.se/atervinning-avfall/lamna-avfall/returpunkt-samlat/>

<https://www.umea.se/byggaterbruket>

<https://ersbodaslojd.se/>

<https://fa2030.se/artikel/skavank-en-skavande-skonhet>

Bilaga 1:

Frågor till lokala kontaktpersoner

Vad skulle Folkverkstan kunna tillföra/erbjuda, i din kommun, som inte finns idag?

Vilka befintliga verksamheter och personer finns som redan idag arbetar med hantverk, slöjd, design, återbruk eller återanvändning på något sätt?

Känner du till om någon organisation/verksamhet, i din kommun, arbetar med fortbildning eller utbildning inom hållbarhetsområdet?

Känner du till någon digital plattform eller idébank för hållbarhetsfrågor, återbruk och liknande (i din kommun eller på annan plats)?

Förslag på personer till en expertgrupp? Kreatörer med återbrukstänk

Förslag på möjliggörare för ett genomförandeprojekt i kommunen? Finansiering, lokaler, resurser mm

Bilaga 2

Lokala idégrupper

Gällivare

Representanter från Medskapandebyrån, Gällivare kommun samt en kreatör och återbrukare, aktiv i föreningslivet.

Jokkmokk

Representanter från Kulturföreningen Gamla apoteket, ÅVC Jokkmokks kommun, Naturskyddsföreningen Jokkmokk samt Jokkmokks bibliotek

Överkalix

Representanter från Överkalix kommun, ABF samt återbrukare, aktiv i Överkalix kulturförening

Bilaga 3.

Expertkompetens och möjliggörare

Gällivare

Expertkompetens finns identifierad inom:

textil, skinn, trä, timmer, ikonmåleri, allkonstnär, allfixare, återbrukare, konstnär och återbrukare, sömnad

Dagmars syhjälp

Skapawaaran (garnbutik och hantverkare)

Svenska kyrkan – Hantverkscaféer

Alltinget Gällivare kommun, återbruk och second hand

Broderiföreningen Malmnålarna

Folket & Falken, förening för konstnärer och skrivare.

Potentiella möjliggörare/samverkansparter

Gällivare kommun - ÅVC, Gällivare bibliotek, Gällivare Kulturmuseum, Multiaktivitetshuset, Alltinget

ABF Gällivare

Medskapandebyrån – platsutveckling

Kulturfrämjarna – ekonomisk förening

Gällivare Malmbergets Konstklubb

Dundret MTB - cykelfix

Naturskyddsföreningen Gällivare

PRO Gällivare

Gällivare Näringsliv AB

LKAB

New Boliden

Svenska kyrkan

Lokaler

Studio Strössel, lokaler för kreativt skapande och kulturella verksamheter.

Multiaktivitetshuset

Folkets Hus

ABF

Jokkmokk

Expertkompetens finns identifierad inom:

textil, hårdslöjd, återbrukare, lappa och laga

Kristins kreativa verkstad

Naturskyddsföreningen Jokkmokk

Kulturföreningen Gamla Apoteket

Potentiella möjliggörare/samverkansparter

Jokkmokks kommun – Biblioteken Jokkmokk, Vuollerim och Porjus

Jokkmokks kommun – ÅVC Jokkmokk
Jokkmokks kommun – Kulturskolan
Studieförbundet Vuxenskolan
ABF Jokkmokk
PRO Jokkmokk, Vuollerim och Porjus
SPF Fjällvidden
HF Aktiva kvinnor
Unga Örnar Vuollerim
Svenska kyrkan
Norrbottens läns hemslöjdsförening
Jokkmokks hembygdsförening
Kulturföreningen Gamla Apoteket

Lokaler

Kulturhuset Gamla Apoteket
Biblioteket
Kommande cirkularitetshus på ÅVC

Överkalix

Expertkompetens finns identifierad inom:

Växtfärgning, tvåtillverkning, shampotillverkning, självhushållning, hårslöjd, mjukslöjd, emalj, textilt återbruk, svetsning, plåt, sömnad, skomakeri, skinn, cykelreparationer, konst
Jakobgården – skinn, hantverk

Potentiella möjliggörare/samverkansparter

Överkalix kommun - ÅVC, Fritidsbanken, Arbetsmarknadsenheten
Överkalix kulturförening
ABF
Studieförbundet Vuxenskolan
Överkalix kommun - Prisma Dagcenter
PRO
SPF Lappugglan
Överkalix kommun - Ungdomsgården Ulven
Överkalix konstförening

Lokaler

Föreningarnas Hus
Företagsbyn
Folkets Hus

Bilaga 4

Enkät svar Gällivare

Antal svar via QRkod 11st

Antal svar via pappersformulär 2 st.

1. Hur nöjd är du med dagens evenemang, Folkverkstans pop-up-återbruksverkstad?

1 Inte särskilt nöjd	0 st.
2	0 st.
3	1 st.
4	4 st.
5 Supernöjd!	8 st.

2. Folkverkstan i Norr är just nu en förstudie men förhoppningen är att vi i framtiden ska kunna skapa en mötesplats för återbruk och cirkulärt skapande. Om det fanns en plats där du kunde låna maskiner och verktyg för att renovera saker, tror du att du skulle gå dit?

Ja	12 st.
Nej	1 st.

3. Hur intresserad är du av att delta i workshops (liknande dagens pop-up) och föreläsningar på temat återbruk och hållbarhet?

1. Inte alls intresserad	1 st.
2.	3 st.
3.	3 st.
4.	1 st.
5. Mycket intresserad	5 st.

4. Har du kunskap om och erfarenhet av återbruk och skulle vilja fungera som inspiratör för andra, hålla workshops eller föreläsningar?

1. Ja, inspiratör	1 st.
2. Ja, workshops	1 st.
3. Ja, föreläsare	0 st.
4. Kanske	5 st.
5. Nej	8 st.

5. Känner du någon annan som du tycker skulle passa som workshopledare eller inspiratör?
NN

NN, sömmerska

Jag har några kontakter som kan tänka sig hålla workshops.

6. Hur fick du vetskap om Folkverkstans pop-up-verkstad?

Sociala medier	6 st.
Kometen	2 st.
Genom en bekant	1 st.
På skolan/jobbet	0 st.
Via e-post	0 st.
Annat	4 st.

7. På vilket sätt skulle du vilja få information om Folkverkstan?

Sociala medier	6 st.
Mail	2 st.

Sociala medier men mail
är inte heller så dumt 1 st.

Via ordinarie vägar, t ex bibblo 1 st.

8.

Gärna ha någon som kan ge tips på en sådan verkstad om tex lagning

Bra om man kunde låna verktyg, symaskin 3dprinter på tex bibblo.

Bilaga 5

Utvärdering inspiratörer Pilot Gällivare

Inspiratör 1

Inspiratör 2

Marlene Josefsson, projektledare

Dagen blev en intensiv men rolig dag med många besökare. Positivt att så många kom och mycket kreativitet i rummet. Bra att samköra med annat evenemang för att få många besökare.

Drop-in fungerade mindre bra för textiltryck med linoleum. Det hade varit bättre med en bokad grupp för att kunna ha en genomgång om teknik och försiktighet med knivar. Pedagogisk tid behövs för var och en för att alla ska få hjälp på ett bra sätt. Tydligare regler kring ålder och att mindre barn ska delta tillsammans med en vuxen. Lokalen behöver vara större för just textiltryck eftersom deltagarna behöver få ta plats med materialet och verktyg mm. Fler strykjärn önskvärt för att fixeringen ska gå snabbare.

Tapetworkshopen blev väldigt spretig med många olika material. Det hade varit bra med mallar med förslag på vad deltagaren kunde göra. Kanske också bättre med begränsat material för att kunna koncentrera uppgifterna till några få.

Hela upplägget hade kunnat tydliggöras innan med info om att workshopen inte var en pysselhörna och att barn behövde ha med sig en vuxen för att delta. Även information om deltagande på egen risk i och med att hantering av knivar ingick i aktiviteten. Kanske inte optimalt att ha flera olika material och tekniker vid samma tillfälle och drop-in. Det hade blivit mer koncentrerat arbete med en eller två tekniker att fördjupa sig i. Alla hann inte med att prova textiltrycket.

Ca 100 personer deltog i drop-in verkstan.

13 personer deltog i enkät med frågor om en ev. framtida Folkverkstan i Gällivare.

Bilaga 6

Enkät svar Överkalix

Antal svar via QRkod	0 st.
Antal svar via pappersformulär	6 st.

1. Hur nöjd är du med dagens evenemang, Folkverkstans pop-up-återbruksverkstad?

1 Inte särskilt nöjd	0 st.
2	0 st.
3	0 st.
4	1 st.
5 Supernöjd!	5 st.

2. Folkverkstan i Norr är just nu en förstudie men förhoppningen är att vi i framtiden ska kunna skapa en mötesplats för återbruk och cirkulärt skapande. Om det fanns en plats där du kunde låna maskiner och verktyg för att renovera saker, tror du att du skulle gå dit?

Ja	5 st.
Nej	1 st.

3. Hur intresserad är du av att delta i workshops (liknande dagens pop-up) och föreläsningar på temat återbruk och hållbarhet?

1. Inte alls intresserad	1 st.
2.	0 st.
3.	1 st.
4.	1 st.
5. Mycket intresserad	3 st.

4. Har du kunskap om och erfarenhet av återbruk och skulle vilja fungera som inspiratör för andra, hålla workshops eller föreläsningar?

1. Ja, inspiratör	2 st.
-------------------	-------

2. Ja, workshops	1 st.
3. Ja, föreläsare	1 st.
4. Kanske	1 st.
5. Nej	3 st.

5. Känner du någon annan som du tycker skulle passa som workshopledare eller inspiratör?

6. Hur fick du vetskap om Folkverkstans pop-up-verkstad?

Sociala medier	2 st.
annonsblad	1 st.
Genom en bekant	1 st.
På skolan/jobbet	0 st.
Via e-post	0 st.
Annat	3 st.

7. På vilket sätt skulle du vilja få information om Folkverkstan?

Sociala medier	3 st.
Mail	1 st.